

บทคัดย่อ

การศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปี 2550

สุรางค์ เชษฐพฤษณ์ * สศ.บ.

บุบผา ไตรโรจน์ * ท.บ., ส.ม.

สุภาวดี พรหมมา * สศ.บ.

วิไลลักษณ์ บังเกิดสิงห์ * ศศ.บ., สศ.บ.

บทคัดย่อ

การศึกษาสถานการณ์การส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ปี 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สถานการณ์การจัดกิจกรรมการแปรงฟัน อาหารว่างของเด็กและการตรวจฟัน รวมทั้งการสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเด็ก ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1,153 แห่ง ใน 6 จังหวัด ช่วงเดือน มิถุนายน ถึง กรกฎาคม 2550 ผลการศึกษา พบว่า การแปรงฟันในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความเป็นไปได้มาก โดย ร้อยละ 89.8 มีการจัดกิจกรรมการแปรงฟันหลังอาหารกลางวันทุกวัน ร้อยละ 84.8 มีการเก็บแปรงสีฟันของเด็กแยกเป็นรายบุคคล และ ร้อยละ 92.5 ใช้ยาสีฟันผสมฟลูออไรด์ ร้อยละ 59.7 ผู้ดูแลเด็กบิบบยาสีฟันให้เด็กปริมาณเท่าเมล็ดถั่วเขียว อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงสีฟันให้เด็ก และการดูแลเรื่องอาหารว่างของเด็กยังไม่ได้เท่าที่ควร โดย ร้อยละ 38.8 มีการเปลี่ยนแปลงสีฟันทอมละครั้ง ร้อยละ 30.5 เปลี่ยนปีละครั้ง และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กส่วนใหญ่มีเด็กนำอาหารว่างที่เสี่ยงต่อฟันผุมารับประทานที่ศูนย์เด็ก คือ ขนม นมหวาน/นมเปรี้ยว นมขวด เป็น ร้อยละ 73.5, 74.2, 86.6 ตามลำดับ การจัดผลไม้เป็นอาหารว่างให้เด็ก 3-5 วัน/สัปดาห์ ร้อยละ 16.4 จัดในช่วงเช้า ร้อยละ 19.5 จัดให้ในช่วงบ่าย การตรวจฟันให้เด็กมีช่วงเวลาการตรวจที่แตกต่างกันมาก การตรวจความสะอาดฟันโดยผู้ดูแลเด็กที่เป็นไปได้มากคือ ร้อยละ 45.7 มีการตรวจทุกวัน และ ร้อยละ 36.8 ตรวจสัปดาห์ละครั้ง การตรวจฟันผู้ให้เด็กมี 3 รูปแบบ คือ ตรวจโดยผู้ดูแลเด็ก ตรวจโดยเจ้าหน้าที่ และตรวจโดยผู้ดูแลเด็กและเจ้าหน้าที่ โดย ร้อยละ 70.7 ผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ตรวจฟันผู้ให้เด็ก การดูแลเด็กฟันผุ ส่วนใหญ่ผู้ดูแลเด็กจะแนะนำให้ผู้ปกครองพาเด็กไปรับการรักษา มีเพียง ร้อยละ 17.9 ที่มีเจ้าหน้าที่มาให้บริการรักษาที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก พบว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนได้มาก คือ สถานที่แปรงฟัน ยาสีฟัน แปรงสีฟัน การอบรมผู้ดูแลเด็ก เป็น ร้อยละ 43.3, 28.0, 26.9, 20.9 ตามลำดับ ผู้ปกครองสนับสนุน แปรงสีฟัน และยาสีฟัน ร้อยละ 49.9, 46.2 ตามลำดับ และสิ่งที่เจ้าหน้าที่สนับสนุนได้มากคือ การอบรมผู้ดูแลเด็ก แปรงสีฟัน ยาสีฟัน เป็น ร้อยละ 44.5, 32.4, 28.3 ตามลำดับ ส่วนวัดชุมชน และชมรมมีการสนับสนุนไม่มากนัก

คำสำคัญ : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก

Original Article

The study of the improvement of children's oral health in childcare centers in 2007

Surang Chettaprin* *B.P.H.*

Bubpa Triroj* *D.D.S., M.P.H.*

Suphawadee Bhromma* *B.P.H.*

Wilailuk Bunggerdsingha* *B.A., B.P.H.*

Abstract

The study of the improvement of children's oral health in childcare centers in 2007 aimed to evaluate the tooth-brushing activity, the snack consumption, teeth examination, and the effectiveness of oral health policies in childcare centers. The data was collected by interviewing child caretakers in 1153 centers in 6 provinces during June to July 2007. The study showed that the tooth-brushing activity in childcare centers had been carried out satisfactorily. In particular, 89.8% of the centers conducted the after-lunch tooth-brushing activity, 84.8% had the children separated their own toothbrush, 92.5% used fluoride-toothpaste, and 59.7% had their caretakers to provide toothpaste for children each time in the amount approximately equal to the size of a green bean. Nevertheless, the toothbrush replacement and the quality of snacks provided for children in childcare centers were considered unsatisfactory. The study showed that 38.8% of the centers replaced toothbrush for children once every semester, and 30.5% only once a year. Moreover, most childcare centers provided snacks that had high risk to cause caries. These snacks included sweets (73.5%), sweetened milk/yogurt (74.2%), and bottled milk (86.6%). For childcare centers that provided fruits as snacks 3-5 days per week, 16.4% of them provided fruits in the morning, while 19.5% in the afternoon. The frequency of teeth examination by caretakers was very different among childcare centers: 45.7% did the examination everyday, and 36.8% once a week. The caries examination was carried out in 3 ways: examination by the caretaker, examination by the official, and by both caretaker and official. In particular, 70.7% of childcare centers had their caretakers examined teeth for children. For caries treatments, most caretakers would suggest guardians to take their children to the dentist when necessary. Only 17.9% offered treatments by professionals in-house. For the improvement of children's oral health in childcare centers, the supports were normally given by local authorities, who provided locations (43.3%), toothpaste (28.0%), toothbrush (26.9%), and education for caretakers (20.9%). The supports from guardians normally included toothbrush (49.9%) and toothpaste (46.2%). Most supports from the officials were in the forms of education for caretakers (44.5%), toothbrush (32.4%), and toothpaste (28.3%). Normally, childcare centers did not get supports from temples or local communities.

Key words : *Childcare center, oral health promotion*

* Dental Health Division, Department of Health, Ministry of Public Health